

Τα νέα της ΕΟΣΦΙΜ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Αγαπητές Φίλες και Φίλοι,

Πέρασε καιρός από τη σοφή απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Φίλων Μουσείων (WFFM) για την ακύρωση του πολυαναμενόμενου Συνεδρίου και της Γενικής Συνέλευσης της στην Καμπέρα τον Μάρτιο του 2020, λόγω της πανδημίας covid 19.

Ανταποκρινόμενη στην πρόσκλησή σας για ανταλλαγή περισσότερων πληροφοριών μεταξύ των μελών, προκειμένου να ενισχυθούν οι σχέσεις μεταξύ των Φίλων των Μουσείων σε όλο τον κόσμο, η ΕΟΣΦΙΜ, HFFM Hellenic Federation of Friends of Museums, μοιράζεται μαζί σας κάποιες πρόσφατες δραστηριότητες αλλά και ορισμένες ειδήσεις από τα αρχεία μας.

Λίγα λόγια για την Ιστορία της ΕΟΣΦΙΜ

Η ΕΟΣΦΙΜ δημιουργήθηκε κατά την πραγματοποίηση της ετήσιας Γενικής Συνέλευσης της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Φίλων Μουσείων, WFFM World Federation of Friends of Museums, στην Αθήνα το 1986.

Ιστορικές στιγμές - δείτε το φυλλάδιο της δημιουργίας της ΕΟΣΦΙΜ [εδώ](#).

Περιλαμβάνει ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τους Φίλους των Μουσείων διεθνώς, καθώς και πολλές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με την WFFM, όπως η δεύτερη Γενική Συνέλευση της WFFM στην Αθήνα τον Μάιο του 2004, ακριβώς πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες, μετά από πρόσκληση της ΕΟΣΦΙΜ. Επίσης, και η συμμετοχή της Προέδρου της ΕΟΣΦΙΜ, Λίλα ντε Τσάβες, στις διάφορες Γενικές Συνελεύσεις της WFFM και σε συνέδρια σε όλο τον κόσμο, όπως στο σημαντικότερο συνέδριο του Μπουένος Άιρες (Αργεντινή) το 2002.

Οι Φίλοι του εμβληματικού Μουσείου Μπενάκη φιλοξένησαν τον Νοέμβριο του 1986 τη Γενική Συνέλευση της WFFM στην Αθήνα. **Εκείνη την εποχή η WFFM ήταν ένα σχετικά νέο ίδρυμα: μόλις εννέα ετών!**

Τη Γενική Συνέλευση της WFFM στην Αθήνα το 1986 ακολούθησε για πρώτη φορά ένα τριήμερο Διεθνές Συνέδριο με τίτλο «Φίλοι των Μουσείων και προκλήσεις», μια ελληνική πρωτοβουλία που υλοποιήθηκε υπό την αιγίδα των ελληνικών Υπουργείων Πολιτισμού και Άμυνας. Η εναρκτήρια ομιλία πραγματοποιήθηκε από την τότε Υπουργό Πολιτισμού της Ελλάδας, Μελίνα Μερκούρη, την γνωστή σταρ του κινηματογράφου, ενώ συμμετείχαν ο Πρόεδρος της ICOM Europe και πολλοί υψηλά ιστάμενοι από την ΟΥΝΕΣΚΟ, επίσημοι από την Κύπρο, καθώς και διεθνείς προσωπικότητες, όπως ο Γιώργος Κωστάκης, ο θρυλικός συλλέκτης της Ρωσικής Avant Garde.

Οι «Φίλοι των Μουσείων» ήταν ένα σημαντικό θέμα διεθνούς εμβέλειας με πολλούς αποδέκτες. Εκείνη την περίοδο Πρόεδρος της WFFM ήταν ο Edmund Bovey από τον Καναδά, αντιπρόεδρος, και εξαιρετικά ενεργό μέλος της WFFM για τη Βόρεια Αμερική, ήταν η Mary Marsh, ενώ η Anna Grandi Clerici ήταν Πρόεδρος της Ιταλικής Ομοσπονδίας Φίλων των Μουσείων. Από ελληνικής πλευράς κύριος οικοδεσπότης και ομιλητής ήταν ο ευπατρίδης Νίκος Ρωκ-Μελάς, Πρόεδρος του πολύ δραστήριου Σωματείου Φίλων του Μουσείου Μπενάκη, του πρώτου Συλλόγου Φίλων των Μουσείων στην Ελλάδα. Η υπογράφουσα, ως μέλος του ΔΣ των Φίλων του Μουσείου Μπενάκη, είχε αναλάβει το ρόλο της προέδρου της Οργανωτικής Επιτροπής.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΟΣΦΙΜ, ΗFFM ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΗΣ WFFM 2003-2010

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ WFFM και ICOM International, ΛΙΣΑΒΟΝΑ, 18 ΜΑΙΟΥ 2010.

Από αριστερά προς δεξιά στην φωτογραφία, ο Πρόεδρος της WFFM, Παγκόσμια Ομοσπονδία Φίλων των Μουσείων Danny Ben Natan, η Πρόεδρος του Διεθνούς ICOM, Alissandra Cummins σήμερα υψηλόβαθμο στέλεχος της UNESCO και η Γενική Γραμματέας της WFFM Παγκόσμια Ομοσπονδία Φίλων Μουσείων, Λίλα ντε Τσάβες.

Η υπογραφή του Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ των δύο θεσμικών πυλώνων στο χώρο των Μουσείων, ήταν αποτέλεσμα χρόνιων διμερών προσπαθειών. Προσωπικά ήμουν προσκεκλημένη και παραβρέθηκα, καθ' όλη την διάρκεια της επταετούς θητείας μου ως Γεν. Γραμματέας της WFFM, στα Εκτελεστικά Συμβούλια του ICOM στο Παρίσι, γεγονός που άνοιξε πιστεύω τον δρόμο για την τελική υπογραφή του Μνημονίου μεταξύ των δύο θεσμικών φορέων στην Λισαβόνα το 2010.

Παράλληλα στο διάστημα της θητείας μου ως Γεν.Γραμματέως, διευρήναμε τον αριθμό των μελών της WFFM. Με συνεχή ταξίδια και άοκνες προσπάθειές δημιουργήσαμε επιτυχώς τον θεσμό των Φίλων σε Ρωσία, Κορέα, Κίνα, Νήσο του Πάσχα, Χακάσια Σιβηρία, ενώ είχαν αρχίσει οι προσπάθειές μου, για την δημιουργία Φίλων στην Ιαπωνία και το Βιετνάμ με τελικό σκοπό την ένταξή τους στην WFFM.

Επίσης είναι σκόπιμο να αναφερθεί, ότι η Ελλάδα το 2004 μέσω του Υπουργείου Πολιτισμού και επί Υπουργίας Γεωργίου Βουλγαράκη, μετά από πρόταση της Ελληνικής Ομοσπονδίας Φίλων Μουσείων, δημιούργησε το πρώτο γραφείο Φίλων από την κτιριολογική του μελέτη σε κρατικό

μουσείο. Πράγματι το πρώτο γραφείο Φίλων δημιουργήθηκε με όλες τις προδιαγραφές στο Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών. Το οποίο, ήταν τότε υπό κατασκευή και είναι ένα εμβληματικό και πολυβραβευμένο διεθνώς μουσείο. Με ιδιαίτερη υπερηφάνεια ανακοίνωσα το σημαντικό αυτό γεγονός στο διεθνές Συνέδριο του ICOM INTERNATIONAL, στην Σεούλ, Κορέα, το 2004 και η παγκόσμια αυτή Ελληνική πρωτιά, χαιρετίστηκε πολύ θετικά από τους 2.500 συνέδρους από όλο τον κόσμο. Ενώ οι εκπρόσωποι της Γαλλίας, Ιταλίας, Ισπανίας και Πορτογαλίας, δηλ. χώρες που έχουν επίσης πολλά κρατικά μουσεία, μας ζητούσαν τεχνογνωσία.

Πολλές είναι οι κοινές προσπάθειες των σημαντικών φορέων πολιτισμού και η κοινωνία των πολιτών εμπλέκεται όλο και πίο πολύ στην προσφορά και στην στήριξη των μουσείων, του υλικού και άυλου πολιτισμού μέσα και από τις καινούργιες προκλήσεις της τεχνολογίας. Οι επαγγελματίες των Μουσείων μέλη του ICOM, αλλά και οι Φίλοι των Μουσείων, μέλη της WFFM, πορεύονται προς το μέλλον σε αγαστή συνεργασία.

ΕΟΣΦΙΜ, ΗFFM, Εορτασμός του νέου έτους 2020

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΟΣΦΙΜ, οι πρόεδροι και οι εκπρόσωποι των νέων μας μελών, το Πολυκεντρικό Μουσείο Αιγών (Μακεδονία, Ελλάδα), το Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνου Κρήτης και η Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας-Μουσείο Γ.Ι. Κατσίγρα. Να σημειώσουμε, εδώ και τις ευχές μας προς το νέο μέλος μας το Μουσείο "Διέξοδος" του Μεσολογγίου. Όλα τα νέα μέλη μας έχουν θαυμάσιες εξωστρεφείς δράσεις.

Επίσης, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε πως το καταστατικό των Φίλων του «Μουσείου και Βιβλιοθήκης Τεριάντ», στην Μυτιλήνη βρίσκεται στο τελικό στάδιο και με την συμμετοχή της Γαλλικής Πρεσβείας. Μάλιστα, προετοιμάζουμε παράλληλα έκθεση του εμβληματικού ζωγράφου μας «Θεόφιλου» στο Παρίσι το 2021, στο Petit Palais, μέσα στο πνεύμα των εορτασμών για το 1821.

Αγαπητοί μας Φίλοι, παρόλο που σχεδόν όλα τα ιδρύματα του ελληνικού κράτους είναι κλειστά λόγω του covid 19, εξακολουθούμε να εργαζόμαστε από το σπίτι στο νομοθετικό μέρος για τα καταστατικά των «Φίλων», μελών της ευρύτερης κοινωνίας μας που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στηρίζοντας τα Μουσεία και τον πολιτισμό μας. Μέσα σ'αυτό το πνεύμα στηρίζουμε και την μετατροπή μιας ιδιωτικής συλλογής στην Περαχώρα Κορινθίας, σε μουσείο και συγχρόνως παρέχουμε τεχνογνωσία για το πως θα δημιουργηθεί ένας Σύλλογός Φίλων, έτσι ώστε να εδραιώσουμε την στήριξη του νέου μουσείου αλλά και την κοινότητα Περαχώρας με την ευρύτερη περιοχή της Κορίνθου.

Από την κοπή της Πίτας της ΕΟΣΦΙΜ 2020, στο Μουσείο Μπενάκη. Μέλη του ΔΣ και εκπρόσωποι των νέων μελών κυρίες Βαλεντίνη Μαργαριτοπούλου και Μάγδα Κουμπάρη, από την Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας, Μουσείο Γ.Ι Κατσίγρα Ελένη Βαχάρη, Λένα Καρτάλη, Βασίλης Πάστρας, Καίτη Ντάκουλα από το Μουσείο Δροσίνη, Στέλλα Χαλκιαδάκη Φίλοι Αρχαιολογικού Μουσείου Ρεθύμνου, Σοφία Αυγερινού Κολώνα Φίλοι ΒΧΜ, Ρωξάνη Τσιμπιροπούλου, Γιώργος Πισιμίσης Φίλοι Μουσείου Μπενάκη, Αλεξάνδρα Ν. Κοψίνη Φίλοι Μουσείου Πόλεως Αθηνών. Ενώ Πρόεδρος της Γεν.Συνέλευσης ήταν ο Γιώργος Πισιμίσης, Πρόεδρος Φίλων Μουσείου Μπενάκη.

Η ΕΟΣΦΙΜ απώλεσε έναν σπουδαίο φίλο

Η ελληνική κοινότητα των μουσείων απώλεσε τη Δευτέρα 30 Μαρτίου τον εμβληματικό πολιτικό, ποιητή και εραστή του ελληνικού πολιτισμού, της ιστορίας και των μουσείων μας, Μανώλη Γλέζο σε ηλικία 98 ετών.

Στη μνήμη του μοιράζομαι μαζί σας τις ακόλουθες λίγες λέξεις, ως φόρο τιμής στην πολιτιστική μας γνωριμία και συνεργασία.

Το παράδειγμα του Μανώλη Γλέζου και η συμβολή του στα Μουσεία της Απειράνθου στη Νάξο.

Μια επισκόπηση της δημιουργίας ενός Συλλόγου Φίλων των Μουσείων για τα τέσσερα πιο ενδιαφέροντα μικρά μουσεία και το Κέντρο Τέχνης από το αγροτικό χωριό "Απειράνθος" που απλώνεται στην πλαγιά του λόφου κοντά στην πρωτεύουσα της αιγαιοπελαγίτικης Νάξου στις Κυκλάδες.

Η Νάξος είναι ένα πολύ σημαντικό νησί από τη νεολιθική εποχή, γνωστή για τα λατομεία μαρμάρου και την εξαιρετική τέχνη, τα ειδώλια και τα αγάλματα, τον «Γάμο του Θεού Διονύσου με την Αριάδνη», γνωστό επίσης από τη μυθολογία και την όπερα του Richard Strauss. Καταλήφθηκε κατά τις σταυροφορίες από την Γένοβα, στη συνέχεια τη Βενετία και τους Φράγκους κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους από το 1204 μ.Χ., μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης, της πρωτεύουσας της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας από τους Λατίνους.

Είχα την τιμή να προσκληθώ από την Καλλιόπη Χατζηπέτρου, μια νεαρή Ελληνο-Καναδή, μέλος του Πολιτιστικού Συλλόγου "Φαναράκια". Η Καλλιόπη, η οποία εγκαταστάθηκε κάποια στιγμή στην Ελλάδα, υπηρετεί στον εκπαιδευτικό τομέα της Νάξου, "Bring Europe to SCHOOL Teachers" ενώ έπαιξε σημαντικό ρόλο στην προώθηση των μουσείων και του πολιτισμού στο νησί της καταγωγής της. Επισκέφτηκα τη Νάξο ένα καλοκαίρι πριν από μερικά χρόνια προσκεκλημένη για να μιλήσω για τους «Φίλους των Μουσείων και τον ρόλο της ΕΟΣΦΙΜ και της WFFM, Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Φίλων Μουσείων ως υποστηρικτών των Μουσείων παγκοσμίως».

Σκοπός μου ήταν να οργανώσω ένα εργαστήρι, τεχνογνωσίας ώστε να δημιουργήσω μια αλληλεπίδραση με τις τοπικές κοινωνίες για να ξεκινήσει μια ομάδα "Φίλων", όπως έχω κάνει με επιτυχία και σε άλλα νησιά της πατρίδας μας, όπως στην Κεφαλονιά, τη Λέσβο, τη Λήμο, την Κρήτη, την Τήνο και τη Σύρο. Κατά τη διάρκεια της παραμονής μου εκεί, τον Αύγουστο του 2013, είχα την τιμή να γνωρίσω και να ανταλλάξω ιδέες με τον εμβληματικό πολιτικό Μανώλη Γλέζο. Προς έκπληξή μου ανακάλυψα ότι ο Μανώλης Γλέζος ήταν ένα άτομο με βαθιά γνώση της τέχνης, ο οποίος καταγόταν επίσης από την Απειράνθο. Διετέλεσε δήμαρχος για μερικά χρόνια στο παρελθόν και υπήρξε ο ιδρυτής όλων αυτών των πολύτιμων Μουσείων. Επιπλέον, ήταν ποιητής και ειδικός στην ορυκτολογία. Κατά τη διάρκεια της διαμονής μου εκείνο το σαββατοκύριακο, με ξενάγησε στους πολιτιστικούς χώρους του νησιού κάτι που θεώρησα πραγματικά προνόμιο και μου έδωσε απίστευτη χαρά.

Με την ίδρυση των μουσείων, ο Μανώλης Γλέζος είχε ως στόχο την προστασία των εξαιρετικών αρχαιολογικών ευρημάτων από τις εκτεταμένες λαθρονασκαφές και λεηλασίες στο νησί στο πέρασμα του χρόνου. Παράλληλα, έδειχνε πραγματικό σεβασμό και αγάπη για τη λαϊκή τέχνη ή τον νεοελληνικό, μεταβυζαντινό πολιτισμό που αποτέλεσε τον συνδετικό κρίκο μεταξύ της αρχαίας και της σύγχρονης Ελλάδας.

Ο Μανώλης Γλέζος έπεισε τους συγχωριανούς του στο νησί να προσφέρουν τα οικογενειακά, παραδοσιακά κειμήλια τους για να δημιουργηθεί το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης με υλικές και άυλες Συλλογές μουσικής, τραγουδιών, γνώσεων, ιστοριών, κοστούμιών, κεραμικών, επίπλων, εργόχειρων και κοσμημάτων.

Περιδιαβαίνοντας με τον Μανώλη Γλέζο τη μαρμάρινη πλατεία της Απειράνθου με την εκπληκτική θέα στα τριγύρω βουνά, με περίμενε ακόμα μια έκπληξη όταν επισκέφτηκα το επιστημονικά σχεδιασμένο γεωλογικό μουσείο με τα σπάνια ορυκτά, εκθέματα και γεωλογικούς χάρτες για την εξαιρετική τοπική μαρμάρινη σμύριδα με έμφαση στην Αττικοκυκλαδική ζώνη.

Οι γνώσεις του Μανώλη Γλέζου για την ορυκτολογία και την πολύπλοκη επιστημονική ορολογία ήταν απίστευτες. Περισσότερο όμως εντυπωσιάστηκα από τον ενθουσιασμό και το ενδιαφέρον που έδειχνε για την ιδέα των Φίλων και για τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν ως γέφυρες μεταξύ των Μουσείων και της Κοινωνίας των Πολιτών. Είχε την πεποίθηση ότι στην κοινωνία των πολιτών πρέπει να στραφούμε για να στηρίξουν την καινοτομία και τον πολιτισμό μέσα από την τεχνολογία και τα εκπαιδευτικά προγράμματα ενώ πίστευε ότι μπορούσαν να παίξουν ένα ρόλο και σε προγράμματα, υγειονομικής περίθαλψης για άτομα με αναπηρία ή άνοια.

Η διάλεξη και το εργαστήρι πραγματοποιήθηκαν με τη συμμετοχή μεγάλου αριθμού παρευρισκομένων στο σύγχρονο πολιτιστικό κέντρο που ίδρυσε ο Μανώλης Γλέζος στη μνήμη του μικρού αδελφού του Νίκου ο οποίος εκτελέστηκε το 1944 κατά τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής. Το Πολιτιστικό Κέντρο Νίκος Γλέζος είναι ένας πολύ ενεργός χώρος με μια μεγάλη βιβλιοθήκη, αίθουσα διαλέξεων και χώρο για εκπαιδευτικά προγράμματα εκμάθησης αργαλειού και με εργαστήρια για άλλες χειρωνακτικές εικαστικές τέχνες.

Από την επίσκεψή μου τον Αύγουστο του 2013, εργάζομαι για τη δημιουργία ενός Συλλόγου Φίλων για όλα τα Μουσεία και το Πολιτιστικό Κέντρο Νίκου Γλέζου, ως μιας πολυκεντρικής οντότητας αποτελούμενης από ενεργά μέλη μεταξύ των νησιωτών, αλλά και Αθηναίους και ξένους λάτρεις της Νάξου. Το όλο εγχείρημα είναι ιδιαίτερα σύνθετο, δεδομένης της δεκαετούς οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, αλλά ελπίζω ότι θα πετύχουμε, με την αρωγή και την στήριξη του δήμου και του Υπουργείου Πολιτισμού.

Δείτε τους παρακάτω συνδέσμους για τη βιογραφία του Μανώλη Γλέζου:

<https://greece.greekreporter.com/2020/03/30/greek-resistance-hero-manolis-glezos-dies-at-98>

<https://m.facebook.com/GreekCulturalCentreCairo/posts/2686964268038944>

Θερμούς χαιρετισμούς σε όλες και όλους και μείνετε ασφαλείς.

Lila de Chaves Chronopoulos
Λίλα ντε Τσάβες-Χρονοπούλου

Πρόεδρος της ΕΟΣΦΙΜ, ΗΦΦΜ